

**ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ : ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ : ΑΧΑΙΑΣ**

ΠΑΒ	8175
29 ΣΕΠ. 2011	

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τους υπουργούς

- Οικονομικών
- Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Θέμα: «Η διακριτότητα των Δικαστικών Υπαλλήλων σε σχέση με τους υπόλοιπους Δημοσίους Υπαλλήλους»

Σχετικά με την επιστολή της «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ» στις 7 Σεπτεμβρίου 2011 με την οποία διαβιβάζουν μια γνωμοδότηση που αναγνωρίζει τη διακριτότητα των Δικαστικών Υπαλλήλων σε σχέση με τους υπόλοιπους Δημοσίους Υπαλλήλους και ζητούν να τύχουν των ιδιαιτεροτήτων που το Σύνταγμα και ο Νομοθέτης ορίζει.

Αρ. Πρωτ

Ο αναφερων Βουλευτής
Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Διαγραφή

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτοδικείο Αθηνών - Π. Σχολή Ευελπίδων κτίριο 13 γραφείο 201 Τ.Κ.
11362, Τηλ: 210-8253646, 210-8826464, Fax: 210-8826172
<http://www.odye.gr> email:info@odye.gr

Αθήνα, 7/9/2011
Αρ.Πρωτ 88

ΠΡΟΣ

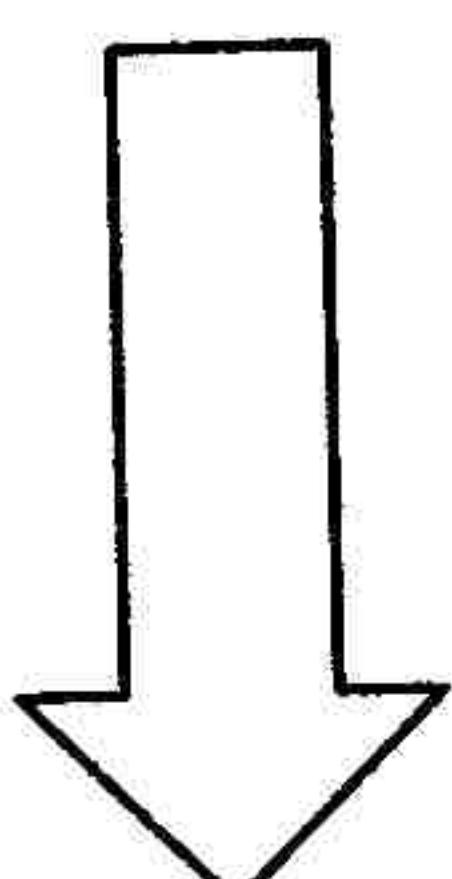
- 1. Τους κυρίους Βουλευτές των κομμάτων,
της Βουλής των Ελλήνων.*
- 2. Τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους των κομμάτων,
της Βουλής των Ελλήνων.*

**ΚΟΙΝ: ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ – ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΔΥΕ
(ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΓΝΩΣΗ ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ)**

Αξιότιμοι Κύριοι Βουλευτές,

Σας διαβιβάζουμε την από 3.8.2011 γνωμοδότηση της Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής Αθηνών κυρίας Γλυκερίας Π. Σιούτη που αναγνωρίζει την διακριτότητα των Δικαστικών Υπαλλήλων σε σχέση με τους υπόλοιπους Δημοσίους Υπαλλήλους και παρακαλούμε να τόχονμε των ιδιαιτεροτήτων που το Σύνταγμα και ο νομοθέτης ορίζει.

Ακολουθεί η σχετική γνωμοδότηση.

Γλυκερία Π. Σιούτη
Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω
Καθηγήτρια Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑ

Ο Σύλλογος των Δικαστικών Υπαλλήλων Πειραιά με ερωτά το εξής: Οι δικαστικοί υπάλληλοι (οι υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών) συνιστούν κατά το Σύνταγμα ειδική κατηγορία κρατικών υπαλλήλων, ούτως ώστε να επιβάλλεται να διέπονται από ίδιο νομικό καθεστώς για τη ρύθμιση της υπηρεσιακής, τη βαθμολογικής και μισθολογικής τους κατάστασης και όχι από αυτό που διέπει τους λοιπούς υπαλλήλους του Κράτους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Α' ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κρίσιμες, για την απάντηση στο ερώτημα είναι, κυρίως, οι εξής διατάξεις του Συντάγματος:

Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του Συντάγματος, οι οποίες ορίζουν τα εξής: «1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. 2. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.»

Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 92 του Συντάγματος, οι οποίες ορίζουν τα εξής: «1. Οι υπάλληλοι της γραμματείας όλων των δικαστηρίων και των εισαγγελιών είναι μόνιμοι. Μπορεί να παυθούν μόνο με δικαστική απόφαση εξαιτίας ποινικής καταδίκης, ή με απόφαση δικαστικού συμβουλίου για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ασθένεια ή αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια που βεβαιώνονται, όπως νόμος ορίζει. 2. Νόμος ορίζει τα προσόντα των υπαλλήλων της γραμματείας όλων των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, καθώς και τα σχετικά με την κατάστασή τους γενικά. 3. Οι προαγωγές, τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις και μετατάξεις των δικαστικών υπαλλήλων ενεργούνται ύστερα από σύμφωνη γνώμη υπηρεσιακών συμβουλίων που συγκροτούνται κατά πλειοψηφία από δικαστικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους, όπως νόμος ορίζει. Η πειθαρχική εξουσία στους δικαστικούς υπαλλήλους ασκείται από τους ιεραρχικά

προϊσταμένους τους δικαστές ή εισαγγελείς ή επιτρόπους ή υπαλλήλους, καθώς και από υπηρεσιακό συμβούλιο, όπως νόμος ορίζει. Κατά των αποφάσεων που αφορούν μεταβολές της υπηρεσιακής κατάστασης των δικαστικών υπαλλήλων, καθώς και κατά των πειθαρχικών αποφάσεων των υπηρεσιακών συμβούλιων επιτρέπεται προσφυγή, όπως νόμος ορίζει.».

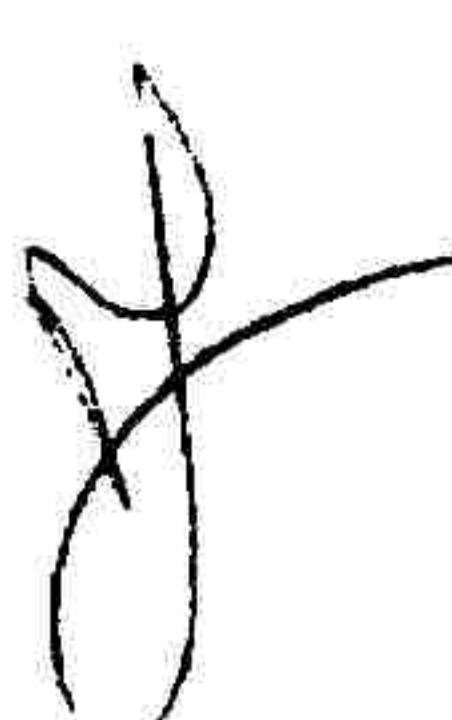
Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 6 του άρθρου 103 του Συντάγματος, οι οποίες προβλέπουν τα εξής: «1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό. Οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα. Τα προσόντα και ο τρόπος του διορισμού τους ορίζονται από το νόμο. 2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο, για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου. 3. Οργανικές θέσεις ειδικού Επιστημονικού καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με προσωπικό που προσλαμβάνεται με σχέση ιδιωτικού δικαίου. Νόμος ορίζει τους όρους για την πρόσληψη, καθώς και τις ειδικότερες εγγυήσεις τις οποίες έχει το προσωπικό που προσλαμβάνεται. 4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν. Αυτοί εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τους όρους του νόμου και, εκτός από τις περιπτώσεις που αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας ή παύονται με δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση ούτε να υποβιβαστούν ή να παυθούν χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβούλιου, που αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους. Κατά των αποφάσεων των συμβουλίων αυτών επιτρέπεται προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως νόμος ορίζει. 5. Με νόμο μπορεί να εξαιρούνται από τη μονιμότητα ανώτατοι διοικητικοί υπάλληλοι που κατέχουν θέσεις εκτός της υπαλληλικής ιεραρχίας, οι διοριζόμενοι απευθείας με βαθμό πρεσβευτικό, οι υπάλληλοι της Προεδρίας της Δημοκρατίας και των γραφείων του Πρωθυπουργού, των Υπουργών και Υφυπουργών. 6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και στους υπαλλήλους της Βουλής, οι οποίοι κατά τα λοιπά διέπονται εξ ολοκλήρου από τον Κανονισμό της, καθώς και στους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου».

Β' Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η ερμηνεία του εφαρμοστέου δικαίου

1. Από την αρχή της ισότητας, η οποία κατοχυρώνεται στις διατάξεις του άρθρου 4§1 και 2 του Συντάγματος, πηγάζει η επιταγή για όμοια μεταχείριση των ουσιωδώς ομοίων και η απαγόρευση όμοιας μεταχείρισης των ουσιωδώς ανομοίων.

Ο νομοθέτης δεσμεύεται, όταν ρυθμίζει ίδιες ή ουσιωδώς παρόμοιες καταστάσεις ή σχέσεις ή κατηγορίες προσώπων, να μην τις μεταχειρίζεται κατά τρόπο ανόμοιο,

είτε με τη μορφή ενός χαριστικού μέτρου ή προνομίου, είτε με τη μορφή της επιβολής μιας επιβάρυνσης ή της αφαίρεσης δικαιωμάτων ποι αναγνωρίζονται από γενικότερο κανόνα.

Αντίστοιχα, όταν υπάρχει διαφοροποίηση των πραγματικών καταστάσεων η διαφοροποίηση της ρύθμισής τους όχι μόνο επιτρέπεται αλλά επιβάλλεται από το Σύνταγμα. Επομένως, ο νομοθέτης οφείλει, κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας, να ρυθμίσει διαφορετικά καταστάσεις ή κατηγορίες προσώπων για τις οποίες το Σύνταγμα επιφυλάσσει διαφορετική μεταχείριση.¹

2. Από τη γραμματική, τελολογική και συστηματική ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 92§§1 έως 3 και 103§§1 έως 6 του Συντάγματος συνάγεται ότι ο συντακτικός νομοθέτης διαφοροποιεί τους δικαστικούς υπαλλήλους από τους λοιπούς υπαλλήλους του Κράτους και τους υπαλλήλους που εξομοιώνονται με τους τελευταίους και τους υπάγει σε διαφορετικό νομικό καθεστώς.

Συγκεκριμένα, οι δημόσιοι υπάλληλοι εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 103. Το άρθρο αυτό εντάσσεται οργανωτικώς στο Δεύτερο Κεφάλαιο «Υπηρεσιακή κατάσταση των οργάνων της Διοίκησης» του ΣΤ^η Τμήματος «Διοίκηση» του Τρίτου Μέρους του Συντάγματος. Στις διατάξεις του άρθρου καταστρώνονται οι θεμελιώδεις αρχές που ρυθμίζουν την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων. Ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό (§1). Όσοι εξ αυτών κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι, εφόσον οι θέσεις αυτές υπάρχουν (§4). Εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τους όρους του νόμου και, εκτός από τις περιπτώσεις που αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας ή παύονται με δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση, ούτε να υποβιβαστούν ή να παυθούν χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, που αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους (§4). Οι υπάλληλοι της Βουλής, (§6) διαφοροποιούνται, ως προς το ότι εντασσόμενοι στην υποβοήθηση της νομοθετικής λειτουργίας, διέπονται αφενός από τις ρυθμίσεις προηγούμενων παραγράφων υπάγονται όμως κατά τα λοιπά σε ίδιο νομοθετικό καθεστώς, όπως αυτό ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής..

Πολύ μεγαλύτερη και ριζική διαφοροποίηση γίνεται για τους δικαστικούς υπαλλήλους, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 103, αλλά σε αυτό της διάταξης του άρθρου 92. Το άρθρο 92 εντάσσεται οργανωτικώς στο Πρώτο Κεφάλαιο «Δικαστικοί Λειτουργοί και Υπάλληλοι» του Ε^τ Τμήματος «Δικαστική Εξουσία» του Τρίτου Μέρους του Συντάγματος. Στις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται το υπηρεσιακό καθεστώς των δικαστικών υπαλλήλων. Ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι υπάλληλοι της γραμματείας όλων των

¹ Βλ. Αρ. Μάνεσης, Η συνταγματική αρχή της ισότητος και η εφαρμογή της υπό των δικαστηρίων (1958) στη συλλογή Συνταγματική Θεωρία και Πράξη I (1954-1979), 1980, σελ. 325, Π. Δ. Δαγτόγλου, Ατομικά Δικαιώματα, τ. Β', 2005, σελ. 1209, Κ. Χρυσόγονος, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, 1998, σελ.. 110

δικαστηρίων και των εισαγγελιών είναι μόνιμοι (§1). Μπορεί να παυθούν μόνο με δικαστική απόφαση εξαιτίας ποινικής καταδίκης, ή με απόφαση δικαστικού συμβουλίου για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ασθένεια ή αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια που βεβαιώνονται, όπως νόμος ορίζει (§2). Η πειθαρχική εξουσία στους δικαστικούς υπαλλήλους ασκείται από τους iεραρχικά προϊσταμένους τους δικαστές ή εισαγγελείς ή επιτρόπους ή υπαλλήλους, καθώς και από υπηρεσιακό συμβούλιο (§3).

Η διαφοροποίηση των κρατικών υπαλλήλων, την οποία επιφυλάσσει ο συντακτικός νομοθέτης μεταξύ αυτών που υπηρετούν τη Δικαστική εξουσία (δικαστικοί υπάλληλοι) και αυτών που υπηρετούν την Εκτελεστική και τη Νομοθετική εξουσία δεν είναι μόνον τυπική, ανταποκρινόμενη στην οργάνωση της ύλης του Συντάγματος, αλλά ουσιαστική, καθώς δικαιολογείται από τον ουσιαστικό ρόλο τους στην υποβοήθηση του δικαιοδοτικού έργου και επομένως από τις διαφορετικές συνθήκες εργασίας τους. Έκπλαι ο κοινός νομοθέτης αναθέτει στους δικαστικούς υπαλλήλους καθήκοντα άμεσα και αναπόσπαστα με το δικαιοδοτικό έργο και τους διακρίνει από τους λοιπούς υπαλλήλους του Κράτους. Οι δικαστικοί υπάλληλοι συμμετέχουν ενεργά στη σύνθεση όλων των δικαστικών σχηματισμών, συντάσσουν με ευθύνη δική τους και του δικαστή τα πρακτικά, τις εκθέσεις, τις πράξεις και τα άλλα έγγραφα που απαιτεί ο νόμος για την πιστοποίηση των δικαστικών ενεργειών, εκδίδουν τα απόγραφα και τα αντίγραφα, τα πιστοποιητικά και τα αποσπάσματα, τηρούν και ενημερώνουν τα βιβλία και φυλάνε το αρχείο του δικαστηρίου, και είναι εν γένει επιφορτισμένοι με τη διεκπεραίωση των διαδικαστικών εγγράφων των δικαστικών διαδικασιών.²

3. Η άποψη ότι οι δικαστικοί υπάλληλοι αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία υπαλλήλων, που δεν μπορούν, λόγω της ιδιαίτερης νομικής θέσης τους, να εξομοιωθούν

² βλ. *inter alia*: το Ν. 6094/1934 «Περί οργανώσεως της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών» (ΦΕΚ Α' 110/20.3.1934), τον Α.Ν. 1660/1951 «Περί των αποδοχών, του αριθμού των υπαλλήλων της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών και περί τροποποίησεως του Κωδ.Ν.128/36 περί Οργανώσεως της Γραμματείας των Δικαστηρίων» (ΦΕΚ Α' 27/1951), Ν. 3695/1957 «Περί τροποποίησεως διατάξεων τινών του νόμου περί οργανώσεως της Γραμματείας των Δικαστηρίων και άλλων τινών διατάξεων, ΦΕΚ Α' 79/1957), Ν. 4290/1963 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων του Συμβουλίου Επικρατείας, του προσωπικού των Δικαστηρίων και ρυθμίσεως θεμάτων τινών της Γραμματείας των Δικαστηρίων και άλλων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 49/1963), Ν. 294/1976 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών της Νομοθεσίας περί Δικαστικών Υπαλλήλων και άλλων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 82/1976), Ν. 965/1979 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών των Δικαστικών Υπαλλήλων» (ΦΕΚ Α' 210/1979), Ν. 1042/1980 «Περί τρόπου καταβολής κατηγοριών τινών μισθωμάτων οφειλομένων εις Δήμους και άλλων τινών διατάξεων» άρθ. 12, ν. 1505/84 της ΦΕΚ Α/194/1984 «Αναδιάρθρωση μισθολογίου προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες συναφείς διατάξεις» άρθ. 22, Ν. 1586/86 «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 37/1986), Ν. 1868/1989 «Τροποποίηση Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών» (ΦΕΚ Α' 230/1989), Ν. 2298/1995 «Συμβιβαστική επίλυση ιδιωτικών διαφορών-Επιτάχυνση διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης-Σχεδιασμός και εφαρμογή Σωφρονιστικής Πολιτικής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 62/1995), Ν. 2331/1995 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και άλλες ποινικές διατάξεις - Ολομέλεια Αρείου Πάγου - Διαιτησίες και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ Α' 173/1995).

με τις υπόλοιπες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων, επιρρωνύεται από την πάγια σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει επανειλημμένως κρίνει ότι η μη κατάταξη των δικαστικών υπαλλήλων σε κατηγορίες αντίστοιχες με τα τυπικά προσόντα διορισμού τους, όπως προβλέπεται για τους δημοσίους υπαλλήλους, δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της ισότητας, διότι η διαφορετική ρύθμιση της υπηρεσιακής κατάστασης των δικαστικών υπαλλήλων σε σχέση με τους δημοσίους υπαλλήλους δικαιολογείται από τη διαφορετική νομική θέση και την ιδιαίτερη φύση των καθηκόντων των πρώτων (βλ. ΣτΕ Ολ. 108/1997, Ολ 115/1997, 1481/2002).³ Επίσης, έχει κρίνει ότι τα υπηρεσιακά συμβούλια των δικαστικών υπαλλήλων εντάσσονται οργανωτικά στο δικαστικό μηχανισμό του Κράτους και αποτελούν δικαστικές αρχές, εν όψει του ότι οι δικαστικοί υπάλληλοι συμβάλλουν ενεργώς στο δικαιοδοτικό έργο των δικαστηρίων μετέχοντες και στη σύνθεση αυτών.⁴

Η εφαρμογή του ερμηνευθέντος δικαίου

Από την εφαρμογή των άνω ερμηνευομένων διατάξεων στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απάντησή μου στο τεθέν ερώτημα έχει ως εξής:

Επειδή το Σύνταγμα διαφοροποιεί ουσιωδώς τους δικαστικούς υπαλλήλους από όλες τις λοιπές κατηγορίες κρατικών υπαλλήλων που εντάσσονται στην εκτελε-

³ ΣτΕ Ολ. 1481/2002: «...6. ...Η ρύθμιση αυτή που αφορά ειδικώς την κατηγορία των δικαστικών υπαλλήλων, για την οποία προνοεί και το Σύνταγμα (άρθρο 92 παρ. 2), αποτελεί εξέλιξη του νομικού καθεστώτος που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων αυτών, χαρακτηριστικό γνώρισμα του οποίου υπήρχε η μη κατάταξή τους σε κατηγορίας αντίστοιχες με τα τυπικά προσόντα διορισμού τους, όπως προβλεπόταν παγίως για τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους. Ενόψει αυτού και των ιδιαιτέρων σε σχέση με τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους χαρακτηριστικών των καθηκόντων τους ως υπαλλήλων οι οποίοι, πτυχιούχοι ή μη, βρίσκονται υπό την άμεση εποπτεία των δικαστικών λειτουργών, παρέχοντας σ' αυτούς το ίδιο έργο, καθίσταται δικαιολογημένη η ανωτέρω διαφορετική υπέρ των δικαστικών υπαλλήλων ρύθμιση, η οποία, συνεπώς, δεν αντίκειται στις διατάξεις περί ισότητας του άρθρου 4 παρ. I του Συντάγματος (ΣτΕ 2002/1992 Ολομ. 1555/1994, 108-110/1997 Ολομ., 2873/2000).....Η μη κατάταξη, δε, των εκκαλούντων στα μισθολογικά κλιμάκια της ΠΕ κατηγορίας κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για τους δικαστικούς υπαλλήλους, δεν αντίκειται στη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας, διότι οι δικαστικοί υπάλληλοι, όπως εκτέθηκε στην προηγούμενη σκέψη, ανήκουν σε ιδιαίτερη κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων, η οποία τελεί υπό διαφορετικές συνθήκες εργασίας από αυτές υπό τις οποίες τελούν οι λοιποί δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι νπδδ και επομένως δικαιολογείται η διαφορετική αυτή ρύθμιση της υπηρεσιακής τους καταστάσεως, χωρίς εκ του λόγου αυτού να παραβιάζεται η αρχή της ισότητας. ...»

⁴ ΣτΕ Ολ. 3034/2008: «...8. ...τα υπηρεσιακά συμβούλια των δικαστικών υπαλλήλων του άρθρου 92 του Συντάγματος, που είναι εντεταγμένο στο Τμήμα Ε' αυτού περί δικαστικής εξουσίας, τα οποία λειτουργούν στους κόλπους των ανωτάτων δικαστηρίων και των εφετείων, εντάσσονται οργανωτικά στο δικαστικό μηχανισμό του Κράτους και αποτελούν δικαστικές αρχές, εν όψει του ότι οι δικαστικοί υπάλληλοι συμβάλλουν ενεργώς στο δικαιοδοτικό έργο των δικαστηρίων μετέχοντες και στη σύνθεση αυτών (πρβλ. Σ.τ.Ε. Ολ. 2001/2003, 189/2007) .....».

στική λειτουργία (δημόσιοι υπάλληλοι) και στη νομοθετική λειτουργία (υπάλληλοι της Βουλής), ο νομοθέτης δεσμεύεται από τις διατάξεις του άρθρου 92 του Συντάγματος, όταν ρυθμίζει νομοθετικά το υπηρεσιακό, το βαθμολογικό και το μισθολογικό καθεστώς των δικαστικών υπαλλήλων, όχι μόνον να μην τους εντάσσει σε ενιαίο νομικό καθεστώς με τους λοιπούς υπαλλήλους αλλά αντιθέτως να νιοθετεί ρυθμίσεις που διαφοροποιούν τους δικαστικούς υπαλλήλους από όλες τις λοιπές κατηγορίες υπαλλήλων. Μόνον έτσι πραγματώνεται η επιταγή του συντακτικού νομοθέτη, οι δικαστικοί υπάλληλοι να διακρίνονται και να διαφοροποιούνται από τις λοιπές κατηγορίες υπαλλήλων. Η διαφοροποίηση οφείλει να είναι επί σφέρουν ουσιαστική συνδρομή στο έργο της Δικαιοσύνης, τελούντες σε διαφορετικές συνθήκες εργασίας εν συγκρίσει με τους λοιπούς υπαλλήλους του Κράτους, αλλά σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, συμβάλλουν ενεργώς στο δικαιοδοτικό έργο των δικαστηρίων, μετεχόντας στη σύνθεσή τους.

Επιπλέον, τυχόν όμοια νομοθετική μεταχείριση δικαστικών υπαλλήλων και δημόσιων υπαλλήλων ως προς το υπηρεσιακό, βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς τους, θα συνιστούσε παραβίαση της αρχής της ισότητας η οποία κατοχυρώνεται στις διατάξεις του άρθρου 4§§1 και 2 του Συντάγματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι δικαστικοί υπάλληλοι συνιστούν ειδική κατηγορία υπαλλήλων, την οποία το Σύνταγμα διαφοροποιεί ουσιωδώς από τις άλλες κατηγορίες υπαλλήλων του Κράτους και όσων εξομοιώνονται με αυτούς.

Επομένως, το νομοθετικό καθεστώς, το οποίο ρυθμίζει την υπηρεσιακή, τη βαθμολογική και μισθολογική κατάσταση των δικαστικών υπαλλήλων επιβάλλεται να είναι διαφορετικό και δη ευνοϊκότερο για αυτούς από αυτό των λοιπών υπαλλήλων του Κράτους και όσων εξομοιώνονται με αυτούς.

Τυχόν ένταξη σε ενιαίο υπηρεσιακό, βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς των δικαστικών υπαλλήλων με αυτό των υπαλλήλων του Κράτους και όσων εξομοιώνονται με αυτούς θα αντιτίθετο στα άρθρα 92§§1-3 και 4§§1 και 2 του Συντάγματος.

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2011

Η γνωμοδοτούσα Κοινογήτρια

Ιωκερία Π. Σιούτη

Ο Πρόεδρος

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΙΑΤΣΟΣ

6